

Constituția de la... Veneția

Cezar
A. Mihalache

Dacă vom ajunge să acceptăm „indicațiile” Comisiei de la Veneția, ba poate chiar îi vom lăsa pe juriștii acesteia să ne rescrie ei Constituția, atunci nu numai că am intrat degeaba în Uniunea Europeană, dar, mai grav, nici nu am învățat ceva din jertfa tinerilor din Decembrie '89! Cei ce s-au sacrificat pentru o Românie a românilor, nu a feluriților alogeni care au dat și dau târcoale țării. Ar înseamnă că părinții noștri s-au zbatut degeaba să lepede cușma sovietică asupra noastră, iar astăzi, noi, bieții epigoni ai acelor care au fluturat indiferent de consecințe stindardul Demnității Naționale, suntem cei ce înlocuim trista amintire a comisarilor sovietici intrați cu bocanii în istoria noastră cu modelul în carne și oase a unor personaje cu apucături similare. E drept, care dau dovadă de proceduri de insinuare mult mai „soft”, europene.

Ar semnifica faptul că toate deceniile interpușe între istoria de atunci și cea pe cale a se repeta astăzi au fost în zadar... Pentru că, dacă în loc să lăsăm o constituantă românească să genereze propunerile de modificare a legii supreme, după cum au nevoie românii și nu guvernării (gata să accepte orice „sugestii” de la orice adunare agreată de UE doar pentru a-și asigura finalitatea mandatelor) și vom prelua fără crâncire în legea supremă punctele de reformare deja redactate de Comisia de la Veneția atunci suveranitatea țării va fi pusă sub un mare semn de întrebare. Va fi momentul în care noi singuri o vom fi abandonat-o pe eșafodul trocurilor politice generate de vanitățile, frustrările și aroganțele propriilor noștri lideri.

De aceea, tuturor indicațiilor despre felul în care ar trebui să modificăm legea supremă trebuie să le răspundem cât mai ferm, nefiind acceptabil ca unei țări membre UE să i se dicteze, nici măcar sub aparența unor sugestii binevoitoare, ce să scrie în

propria-i Constituție. Pentru că legea supremă a unei țări nu este obiect de dezbatere internațională!

Și ar trebui să-i întrebăm pe guvernanți cum de și-au permis să transforme textul Constituției României într-un obiect de analiză internațională. A oricărei comisii din afara României! Unde le-a stat mintea în clipa în care, pentru a-și apăra punctele politice în fața Europei, guvernării de astăzi au cerut păreri asupra legii supreme.

Să fie clar: românii nu au ales USL pentru ca actualii guvernanți să pună Constituția țării „la bătaie”.

De aceea, zâmbetul tâmp al executivului după ce românii au fost jigniți de Comisia de la Veneția (Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept) prin avansarea punctelor pe care ar trebui să le schimbe în legea supremă ar trebui taxat. Dar și răspunsul la fel de prostesc al premierului unei țări europene care și-a arătat „satisfacția” pentru disponibilitatea arătată de Comisia de la Veneția”.

E drept, poate că unor ocârmuitori definiți de spiritul mimetismului și a plagiatului li se pare dificilă redactarea de la zero a Constituției. Și le-ar conveni să primească una de-a gata. Dar cred ei că românii chiar nu le păsa cine le scrie o lege pentru multe generații de acum încolo? Iar dacă nu vrem să ajungem să privim, izolați în propria-i absență civică, felul în care țara încapse pe de-a întregul pe mâini străine, ar trebui să ne chestionăm proprii guvernanți despre felul în care această comisie a ajuns să-și dea cu presupusul, ba chiar să livreze „reformările” necesare, asupra unui simbol al suveranității noastre. Pentru că, indiferent de minusurile ei, Constituția României este a noastră, noi fiind singurii îndreptățiți să „umblăm” pe textul ei.

Și chiar am vrea să credem că juriștii comisiei au fost, de fapt, bine intenționați, și nu și-au dat cu părerea doar în încercarea de a ne croi o lege supremă după cum ar vrea

Europa să aibă fiecare stat, nu putem, căci, dacă analizăm „sugestiile” lor, se vede clar că acele propuneri, revizuri și adaugiri, dacă ar fi trecute în noua Constituție, ne-ar împinge într-o capcană. Astfel, dacă am introduce în legea supremă modificările pe care le crede comisia de cuviință (în mare parte, lungi paranteze la prevederile deja existente) nu am mai avea o constituție „suplă”, ci o lege fundamentală extrem de stufoasă.

Or, o constituție „suplă” este cea care definește un stat modern, în vreme ce o lege supremă „încărcată”, în care am începe să inserăm precizări specifice legilor, ne-ar arunca în urmă cu mulți ani.

Pe de altă parte, dacă vom accepta „sugestiile” Comisiei de la Veneția, atunci orice altă adunare din UE se va considera îndreptățită să ne dea indicații. Este unul dintre motivele pentru care nu trebuie să permitem nimănui să se atingă de Constituția României. Ea este a românilor. Iar dacă în '89 am știut să ne facem singuri o constituție, cu atât mai mult ar trebui să fim capabili acum, după două decenii de democrație. Mai ales că, în aceste vremuri în care politicile financiar-fiscale ne sunt dictate de afară (ba, suntem pe cale să pierdem și controlul asupra bugetului de stat, care va fi aprobat de Parlamentul European înaintea legislativului propriu), dreptul de a ne redacta singuri legea supremă este un reper al faptului că nu am fost încă subjugată.

În ceea ce privește Comisia de la Veneția și „recomandările” ei, aceasta își poate pune excesul de zel juridico-„civic” în slujba unor țări din lumea a treia. În interesul unor state care poate acum tind să facă pasul spre democrație. Dar să nu interfereze peste textul unei constituții al unui stat membru UE, constituție care, de bine de rău, a fost garantul integrării în structuri democratice.

„Asistații sociali” de lux – parlamentarii

Aurel
Brumă

Ca și în alte împrejurări,acialmistul de la Cotroceni a decis practic și rezultatul recentelor alegeri, care au condus la un parlament grotesc și caricatural, supradiimensionat după unitatea de măsură a Casei Poporului. Mare parte a alegătorilor l-au tras pe închipuital primar de țară de urechile pedeliste, cum ultima dorință a condamnatului la un alt rău, cel al anunțatei derive social-economice din 2013-2014. Neputința, disperarea i-a împins pe alții la miza ppdd în ciuda faptului că reprezentanții acestui cavou politic, în cea mai mare parte avortați din alte formațiuni, au refuzat cu obstinație să se raporteze, pe tot parcursul campaniei electorale, la moașa otevistă.

Mai mult decât la ceilalți catindați electorali, miza unor ppdd-iști nu era alta decât obținerea miraculoasei imunități, a distanțării de ghilotina DNA-ului, amânarea pe măcar patru ani a spectrului pușcăriei. Modelele le aveau, existau așa cum pomana porcului de după Ignat. Și de aici concluzia a doua, că lupta pentru fotoliile parlamentare nu are aproape nici o conotație de reprezentare publică, devenind o simplă scurtătură la ciolan, la macru, la înavușirea prin stipendiile pe care, în fratern consensus, și le asigură „aleșii” prin artificii financiare bine secretizate. Sigur, spun unii, un parlamentar este ales, impus dintr-un spațiu demografic distinct pentru a reprezenta cauza, problemele respectivului microelectorat, pentru a defini prin legile propuse și emise armonizarea vieții social-economice, șansele unei dorite redresări, atingerea în clar, material (prin venituri sigure, slujbe sigure, protecție socială) a statutului convenit unor cetățeni ai Europei de mijloc (că noi tot de la cucurigu vedem spectacolul lumii de mulți și mizerabili ani!).

Or, cum s-a și demonstrat, actanții parlamentarelor nu numai că s-au jucat de-a puia gaia cu propriile partide dar într-o amnezie cvasi-generală au uitat circumscipția, colegiul, ba chiar și localitatea de reședință, numele și prenumele acestora fiind albite de lumina orbitoare a alianțelor de conjunctură și interes de etapă. Au trecut care de care de la pdl la usl, de la stânga la dreapta și invers și vor tot trece după cum le va dicta gheigherul amișunând metalele prețioase, avantajele, cocoțatul pe crengile bugetare. Presa tehuie vorbește de o maree, de fluxul

și refluxul aceleași ape mocirlite în care se zbat acești asistați sociali de lux – parlamentarii. Iar țara rămâne pe mai departe impertinent îngenunchiată de malpraxisul atâtor guvernări, de aglomerarea tembelă de legi și supralegi, inflație în creștere ciudată și la pas cu indicii tot mai ridicați ai corupției.

Ce urmează? O trecere dorit invizibilă a șantajabililor spre țarcul partidele de guvernare, dosarele penale întărind lipsa de apartenență, devoțiune, blabla. Soluții? Sunt atât de multe încât aproape nici una nu va avea șansa de a fi dezbătută în parlament. Prima ar fi reducerea cu 40 la sută a numărului de membri ai parlamentului (parcă se convenise prin referendum 300!), reducerea făcându-se pe fiecare partid și partiduleț în parte. Ar urma obligativitatea „implementării” birourilor parlamentare din teritoriu în spațiul de respirație a celor care le-au asigurat accesul, concomitent cu reducerea cheltuielilor de reprezentare în teritoriu. Nu trebuie ignorată nici ridicarea imunității ori neasigurarea imunității pentru absolut orice parlamentar care are un proces în derulare, ba ar trebui să consemnăm o decizie comună a parlamentarilor de a renunța, măcar pentru un an, la utilizarea imunității. Și nu de mai puțină importanță ar fi enunțarea legislativă a posibilității ca microelectoratul să retragă acreditarea dată parlamentarului din circumscipție în situația că, în clar, nu îi reprezintă voința, interesele.

Dacă nici acum, în al 25-lea ceas, puterea și opoziția (guvern, parlament, președenție) nu vor înțelege că țara are nevoie de un proiect clar, pragmatic, cu șanse de coagulare a unei strategii pe termen mediu, că lipsa de comunicare cu populația, distanțarea de nevoile și așteptările reale ale acesteia va amenda aspru, ve decide inutilitatea structurilor de până acum și scoaterea din exercițiul managementului de țară a structurilor de toate culorile de până acum.

Absurdul unui referendum ratat, ivit din mintea bolnavă a nu știu cui, că, vezi Doamne, să hotărască moșii de acolo dacă vor sau nu cianuri. Și, prin absentism (lipsa de cvorum) cei de acolo au spus nu. Problema este însă alta, mult mai acută: indiferent de ce ar fi spus zecile de mii de locuitori de acolo mai era nevoie și de părerea noastră, a celor care completăm, în această cauză, lista a 21 de milioane de moșii!

Discursul și comportamentul public al liderilor minorității „majoritare” maghiare

Ioan
Lăcătușu

Vom prezenta câteva aspecte ale discursului și comportamentului public al unor lideri ai „minorității majoritare” din județele Covasna și Harghita față de alteritate, în primul rând față de conștientizarea de naționalitate română. Din discursul public al unor lideri maghiari:

1. Programe politice. În nici un program politic al UDMR, referitor la cele două județe, nu sunt prevederi referitoare la românii din zonă și la conviețuirea cu aceștia.

2. Documente adoptate la Forumurile civice, de exemplu Charta autodeterminării Transilvaniei, adoptată la Forumul civic de la Cernat la 10 mai 1997, din care cităm „...Din anul 1918, poporul maghiar-secui din Transilvania, care numără 2 milioane de oameni, nu poate exercita drepturi care se cuvin unor popoare întemeiate de stat. Maghiarii, germanii, slavii și țiganii sunt expuși unei puternice asimilări forțate ori sunt nevoiți să emigreze în masă.

În perioada care a trecut din decembrie 1989, această situație nu s-a schimbat. Dimpotrivă, din mai multe puncte de vedere ea s-a înrăutățit. Politica românească, tradițional xenofobă, antiminoritară și agresivă, menținând și folosind structurile de stat ale lui Ceaușescu împiedică exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului... În România s-au schimbat ideologii, regimuri, guverne, dar au rămas neschimbate xenofobia, politica de omogenizare, asimilarea forțată, ca teorie și practică politică dominantă” (Cobianu-Băcanu, 2000).

3. În alte documente oficiale sau oficioase, de exemplu Documentul pirat prezentat în mapele participanților la Adunarea Regiunilor Europene, din 4 iunie 1998, prin care se cere autonomie pentru Țara Secuilor, se spune, printre altele: “Am dori să avem la nivel regional autonomie teritorială pentru regiunea noastră, adică Țara Secuilor, împreună cu județele Covasna și Mureș, care au fost de asemenea, membre ale fostei regiuni autonome a Țării Secuilor” (Cobianu-Băcanu, 2000).

4. Reuniuni culturale și științifice, de exemplu Székelyföld (Pământul Secuiesc), simpozion cu participare internațională ce s-a desfășurat la Băile Tușnad în vara anului 2000, unde atât în cadrul dezbaterilor cât și al documentelor elaborate, problematica românilor din “secuime” a lipsit.

5. Studii și lucrări de specialitate și de popularizare.

De altfel, majoritatea lucrărilor monografice, albumelor, studiilor și articolelor maghiare referitoare la județele Covasna și Harghita prezintă lucrurile ca și cum istoria acestor locuri începe cu secuii și este numai istoria acestora, tot ce ține de trecutul nesecuiesc este neglijat, omis, minimalizat sau deformat. Prezentăm doar două exemple:

a) Omisiunile monografiilor maghiare despre județul Covasna. Cu sprijinul autogovernării județului Vespem din Ungaria, în 1997 a apărut lucrarea monografică “Megyenk Kovaszna-Haromszkei tudnivalok (Județul nostru Covasna. Informații despre Trei Scaune).

Prezentând și alte puncte de vedere despre “obiectivitatea” informațiilor referitoare la românii din zonă, precizăm că nu este prima apariție editorială de acest gen, după decembrie 1989, în care se eludează, se minimizează sau se denaturează adevărul referitor la rolul și prezența românilor din istoria județului Covasna.

Astfel, în monografia orașului Covasna (apărută cu titlul KOVASZNA), în 1995, în trei limbi – maghiară, română și germană – lucrare întocmită de dr. Benko Gyula și Fabian Erno, cu un cuvânt înainte de Malnasi Laszlo Levente, primarul localității, la pagina 70 se apreciază că “cercetarea nu și-a spus ultimul cuvânt referitor la originea cetății din apropierea localității”, cu toate că lucrările de specialitate, de largă circulație și incontestabilă reputație, precizează că aceasta este o cetate dacică. La pagina 72 din aceeași lucrare, se face afirmația că “populația românească conviețuiește cu majoritatea maghiară (71%), se presupune, din sec. al XVIII-lea, și majoritatea ei provine din zona Vrancei”, deși, cu o pagină mai înainte, sunt menționate printre cele mai vechi familii de viță nobilă ale așezării, numele Vajna, Kozma, Albu.

Albumul orașului Târgu Secuiesc, tipărit din ordinul primăriei, în anul 1997, nu amintește nimic despre vechea comunitate a negustorilor români din oraș. Prezentarea bisericilor romano-catolică și a celei reformate nu este continuată, așa cum ar fi fost firesc, de cea a bisericii ortodoxe din oraș, constituită în anul 1754.

Incursiunea în istoria județului, ce însoțește Catalogul de prezentare a unor societăți comerciale din județul Covasna, tipărit în 1995, nu amintește nimic despre prezența românilor din zonă. Frumoasele ilustrații reprezentând monumente istorice locale nu cuprind nici una din bisericile ortodoxe din lemn din Chichiș, Zăbala, Păpăuți, Belin, Poian, Zagon sau de piatră din Căpeni, Bixad,

Brețcu, Covasna, Valea Mare, Întorsura Buzăului etc.

În scurta prezentare istorică a municipiului Sfântu Gheorghe, din cuprinsul hărții municipiului, tipărită la TOPOGRAF Odorheiu Secuiesc, în 1997, ceasul istoriei este oprit “întâmplător” la începutul acestui secol. Ceea ce s-a întâmplat în viața orașului reședință de județ, în ultimii 80 de ani, este redat într-o singură propoziție.

b) Un exemplu îl reprezintă în acest sens volumul Harghita cu 250 de hărți și 135 de imagini, editat în 1997 de către Consiliul Județean Harghita. În buna tradiție a lucrărilor lui Orban Balasz, lucrarea prezintă o multitudine de informații istorice, demografice, economice, culturale, sociale despre “Țara Secuilor”, dar aproape nimic despre români. Cele 135 de superbe imagini color nu redau nici o biserică sau monument românesc, din localitățile românești fiind prezentate doar imagini generale sau peisaje din zonele înconjurătoare. Cât de “integrată” este istoria locală în cea națională rezultă din capitolul referitor la municipiul Odorheiu Secuiesc, din care aflăm că perioada interbelică a fost pentru urbea amintită “o letargie ce a durat nu mai puțin de două decenii”, în timp ce anii 1940-1944 au însemnat “un nou avânt plin de speranțe, curmat de cel de al doilea război mondial”, iar dezvoltarea din perioada 1968-1989 a fost “în mare măsură o speranță înșelătoare” (Consiliul Județean Harghita, 1997).

6. Instituții și ONG-uri cu denumiri zonale, dar cu activitate etnică maghiară. De exemplu Institutul Cultural Județean Harghita (cel din Covasna este în curs de formare), Institutul Național pentru Dezvoltarea Țării Secuilor, bibliotecile județene, casele municipale și orașenești de cultură, muzeele locale sunt instituții finanțate de la bugetele celor două județe, dar deserveșc exclusiv sau prioritar doar populația de etnie maghiară.

Poziția unor lideri locali ai UDMR față de interesele, aspirațiile și valorile populației de etnie română din județele Covasna și Harghita:

- neacceptarea în stema celor două județe și în cele ale localităților cu populație etnică mixtă a unor simboluri heraldice, altele decât cele secuiești, respectiv includerea în configurația noilor steme a oricărui element simbolic reprezentativ pentru comunitățile și cultura românească;

- refuzul de a elibera autorizații pentru ridicarea unor troițe în locul bisericilor dărmate în toamna anului 1940 (Ditrău) – timp în care aproape în fiecare localitate s-au ridicat monumente, plăci comemorative (cu texte numai în limba

maghiară), troițe și alte însemne care marchează împlinirea a 1000 de ani de statalitate maghiară și 1100 de la așezarea ungarilor în Ardeal;

Există obstacole în comunicarea interculturală, cauzate de utilizarea unor coduri semantice diferite. Astfel se poate aprecia că în ciuda încercărilor unor organizații reprezentative ale celor două comunități, dialogul interetnic este modest, adeseori fiind mediat de la “centru”. Practica condiționării ocupării posturilor din administrația publică (practică generalizată și la societăți comerciale) de cunoașterea limbii maghiare sau condiționarea stabilirii românilor în “Ținutul Secuiesc” de cunoașterea limbii maghiare (Kolomban Gabor) împiedică accesarea tinerilor și intelectualilor români la posturi de specialitate, amplificându-se, astfel, golul lăsat de exodul masiv al specialiștilor de naționalitate română de după decembrie 1989.

Între cele două comunități, română și maghiară, se duce o luptă simbolică pentru ancorarea într-un trecut cât mai prestigios. Viața culturală a celor două comunități se desfășoară într-un paralelism conflictual, simțind fiecare o amenințare din partea celuilalt. Din drept la diferență, multiculturalismul devine drept la indiferență (Vintilă Mihăilescu). Vorbim de conviețuire, dar de fapt, am trăit și trăim – în Covasna și Harghita – unii lângă alții fără să conviețuim – trăim paralel, folosind, fiecare separat, același spațiu.

Strategia identitară ofensivă și chiar agresivă promovată de UDMR, prin izolare și excludere, riscă să transforme minoritatea maghiară din zonă dintr-o “minoritate inclusă”, într-o “minoritate exclusă”. Enclava etno-teritorială pe cale de a se realiza în Covasna și Harghita (favorizată și de prevederile legii administrației publice și autonomiei locale și a legii statutului maghiarilor care trăiesc în afara Ungariei, adoptată de către Parlamentul maghiar) este contrafața sistemului etno-totalitar, care se naște spontan din condiția de minoritate exclusă, respectiv minoritate etnocritică.

Românii din județele Covasna și Harghita nu dispun de cadrul legal, instituțional și logistic pentru a contracara prin forțe proprii efectele politicii etnocentriste și exclusiviste ale administrației locale aflată sub administrația perpetuă a UDMR.

Lipsa unui sistem eficient de protecție a identității etnice a românilor din comunitățile reduse numeric, împreună cu existența unui climat de conviețuire interetnică refractar la prezența alterității, a determinat perpetuarea și accentuarea sentimentelor de

frustrare și marginalizare a românilor din foarte multe localități din județele Covasna și Harghita.

Capacitatea liderilor populației maghiare de a gestiona situațiile specifice din fiecare perioadă istorică: elaborarea și implementarea teoriei transilvanismului, din perioada interbelică a sec. XX; “virajul” spre stânga, după 1945, a principalilor lideri maghiari din Transilvania; metamorfoza accelerată după 1989 a comuniștilor în “democrați” – parteneri credibili ai forțelor politice democratice; găsirea unor concepte, instituții și structuri adecvate pentru realizarea propriilor deziderate, fără a ține cont de interesele și “sensibilitățile” majorității românești.

Realitățile politice postdecembriste din Covasna și Harghita ne arată că instituțiile generatoare de identitate, respectiv principalii agenți de socializare (biserica, școala, mass-media, muzeele, teatrele) nu trebuie să depindă de subvențiile acordate de Consiliile locale conduse permanent de consilierii UDMR. Condiția relației interetnice, ca fundament al conviețuirii multietnice în Ardeal, se referă la “condamnarea” tuturor celor care locuiesc în Transilvania, din totdeauna sau de mai multe veacuri, de a sta sub semnul raporturilor și al conviețuirii multietnice și mai mult decât atât, de a trăi sub semnul relației interetnice. (Bucur, 2002)

Modelul de coabitare etnică promovat de liderii UDMR în județele Covasna și Harghita este un model etnocentrist, caracterizat prin opțiunea pentru o separare clară a habitării etnice și o atitudine de respingere și refuz față de valorile și instituțiile românești.

Putem concluziona că nu prezența românilor în zonă generează cele mai acerbe conflicte, deoarece în acest caz se activează în inconștientul mentalului ambelor comunități mecanismul concurenței etnice ce stimulează dimensiunea pozitivă a oricărui conflict de existență (creșterea cantitativă și calitativă a argumentelor identitare, amplificarea și individualizarea manifestărilor identității etc.), ci absența acestora din localități dimensionează negativ conflictul prin activarea mecanismului asimilării (în lipsa adversarului etnic comunitatea doar se conservă, nu se și dezvoltă social).

40 de ani de înjugare a României la FMI. Destul!

Marian Tudor

La 15 decembrie 1972, România a devenit membru cu drepturi depline al Fondului Monetar Internațional prin semnarea acordului de aderare și vărsarea cotei sale de participare. Tocmai s-au împlinit 40 de ani de la acest eveniment. Negocierile tehnice au durat aproape doi ani. După terminarea lor, când totul era convenit cu reprezentanții Fondului, propunerile finale de aderare au fost discutate și aprobate de Biroul Politic al PCR. Tonul discuțiilor l-a dat Ion Gheorghe Maurer, prim-ministrul în funcție, care a subliniat importanța acestui pas istoric, exprimând susținerea propunerilor. Toți ceilalți membri au susținut și aprobat propunerile de aderare. Înainte de a primi împuternicirea Guvernului Român de a semna Acordul de aderare la FMI și BIRD, au fost prezentate Comisiilor Marii Adunări Naționale propunerile de aderare. După ce s-a făcut prezentarea în fața a sute de deputați care constituiau Comisiile, a fost o singură interpelare din partea unui deputat, pe nume Constantin Părvulescu (fost secretar general al PCR într-o conducere triumviră, un cominternist cunoscut, care, totuși, la un moment dat, a denunțat cultul personalității lui Ceaușescu la Congresul al XII-lea al PCR). Interpelatorul întreba dacă s-a examinat bine unde intrăm și dacă acest act nu va afecta suveranitatea țării? Răspunsul la această interpelare l-a dat Florea Dumitrescu, care a justificat astfel: „Am precizat în fața Comisiilor reunite că am studiat cu răspundere politicile acestor instituții și m-am angajat că tot ce voi întreprinde în relațiile cu FMI și BIRD va sluji promovării interesului național. Comisiile au votat propunerile, iar eu am acționat împreună cu reprezentanții MAE pentru pregătirea semnării documentelor de aderare: ne-am consultat cu Ambasada României din SUA, cu reprezentanții FMI și BIRD, am stabilit data semnării (15 decembrie 1972), m-am pregătit pentru primele discuții privind colaborarea cu cele două instituții.”

Despre negocieri, despre prezența delegației FMI la București, despre aprobarea propunerilor nu s-a făcut nici un fel de comentariu în mass-media. Nu i s-a comunicat nimic nici Comisiei Financiar-Valutare a CAER (organism de cooperare economică al țărilor socialiste din care România făcea parte). Abia spre sfârșitul anului 1972 au fost anunțați și partenerii din CAER. S-a declanșat o adevărată dezbatere furtunoasă: că România se aruncă în brațele capitalismului, că va fi subminată suveranitatea țării, că România sparge unitatea țărilor social-

iste etc.

În contextul respectiv, marcat profund de Războiul Rece, a fost un eveniment deosebit, care a luat prin surprindere celelalte țări socialiste, și în primul rând URSS, dar și alte state ale lumii, el fiind amplu comentat și de presa internațională, dar nu și de cea din România, care, în afara unei știri seci, n-a publicat un rând.

După ce România a devenit membru oficial la FMI, McNamara, președintele Băncii Mondiale la acea dată, a spus: „Acum când România este membru al FMI și al Băncii, ne-am gândit să-i acordăm pentru început credite într-un volum de un miliard de dolari”. La solicitarea părții române de a primi credite pentru creșterea producției, pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru sporirea veniturilor, pe baza programelor de dezvoltare economico-sociale, prin realizarea de obiective noi în diferite domenii ale industriei, agriculturii etc., și modernizarea obiectivelor vechi, McNamara a precizat că reglementările Băncii nu prevăd astfel de credite. În schimb, puteau fi luate credite pentru infrastructură.

Însă analiza relațiilor altor țări cu FMI și Banca Mondială scotea în evidență că finanțarea din credite cu prioritate a infrastructurii a dus multe țări la creșterea datoriei externe, la sărăcie și mizerie. Pentru a nu pierde, totuși, un client care spărgea blocul răsăritean, Banca Mondială a acceptat să-și modifice regulile, astfel încât a aprobat și accesarea de credite pentru producție. Începând cu anul 1972, România a încheiat până în prezent cu Fondul Monetar Internațional 12 acorduri stand-by, ca suport financiar al programelor economice. Cine sunt aceste instituții financiare internaționale, ce doresc, care au fost relațiile cu România și, mai ales, care au fost consecințele acestor relații? Iată, pe scurt, seria de probleme pe care o abordează articolul de față.

Câteva lămuriri

Instituțiile de la Bretton-Woods (FMI, Banca Mondială etc.) au fost create în 1945 ca o încercare a capitalismului internațional de a-și găsi noi resurse de supraviețuire în noua conjunctură economico-socială și politică postbelică.

Odată cu criza mondială din anii '70, pentru a se experimenta noi posibilități de „a controla sistemul”, FMI-ul a căpătat noi valențe. FMI și Banca Mondială au ajuns să se creadă marii savanți ai lumii în materie de inginerie socială, dezvoltare economică, stabilitate monetară. Beneficiind de principalul factor de putere al capitalismului imperialist – banul, capitalul cu cea mai rapidă mobilitate – instituțiile

internaționale amintite fac experiențe în diferitele laboratoare sociale reprezentate de țările lumii, îndeosebi ale lumii a doua și a treia.

Astfel, FMI, care nu fusese cunoscut ca organism de acordare a asistenței în vederea înlăturării reformelor economice, s-a trezit peste noapte că ar avea veleități de a face miracole economice. După planuri excesiv de austeritate, experimentate în diverse țări în curs de dezvoltare, rezultatul a fost un lanț de eșecuri. Ba mai mult, cu cât planurile au fost respectate mai riguros, cu atât eșecul a fost mai mare. Acest organism financiar ale cărui programe sunt centrate pe echilibrarea balanței de plăți a sărit peste cal, implicându-se în procese mult mai complexe (de inginerie socială) prin asumarea unor responsabilități care îl depășesc.

Țările din sistemul socialist au atacat puternic aceste instituții ca exponente ale imperialismului postbelic (ceea ce era real), deși ele funcționau sub oblăduirea ONU. Izolate în propriul lor areal economic (vezi CAER), statele respective au respins, bineînțeles, orice colaborare în instituțiile financiare amintite.

România ca laborator social al FMI. Epoca Ceaușescu

Prima breșă a realizat-o... România, care din 1972 a devenit membru al FMI. În eforturile, cu iz naționalist, ale lui Ceaușescu de a se detașa de chingile Moscovei, acesta a apelat la colaborarea cu FMI, continuând linia inițiată încă de Gheorghiu-Dej de dezvoltare pe coordonate proprii a României. Ideea că România poate produce orice, numai să aibă capacitățile de producție, a dus la un nou experiment ce a transformat țara într-un laborator social cu tendințe cvasi-autarhice.

Până în anul 1989, România a încheiat cu FMI trei acorduri stand-by, primul fiind semnat după trei ani de la momentul aderării României la aceasta instituție. El a fost aprobat pe 3 octombrie 1975 și a fost finalizat cu succes pe 2 octombrie 1976, desfășurându-se pe o perioadă de 12 luni, în care România a primit 95 de milioane DST. Al doilea acord a fost aprobat pe 9 septembrie 1977 și a fost încheiat pe 8 septembrie 1978, România primind 64,1 milioane DST. Cel de-al treilea acord, în valoare de 1.102,5 milioane DST a fost încheiat pe 15 iunie 1981, însă a fost reziliat după 30 de luni de la semnarea lui, pe 14 ianuarie 1984, după ce România reușise să tragă de la FMI suma de 817,5 milioane DST.

După obținerea creditelor necesare România a pornit pe calea „dezvoltării multilaterale” (pe baza „Programului de făurire a societății socialiste multilateral dez-

voltate și înaintare a României spre comunism”, elaborat începând din 1972 și aprobat în 1974 la congresul al XI-lea al PCR), aplicând un ambițios program de investiții, alocând de asemenea enorme resurse interne în acest scop, respectiv o treime din venitul național.

Ca urmare, în România a început să se construiască foarte mult în domeniul civil și industrial, să se re tehnologizeze o parte a sectoarelor productive, să se practice o agricultură intensivă punându-se în folosință un imens sistem de irigații, complexe de sere de sute de hectare, recuperându-se terenuri arabile prin asanări, fixări de nisipuri, culturi pe soluri sărăturate sau acide, pe halde de steril sau cenușă, pe grindurile din Delta Dunării. S-au protejat zone prin împăduriri, consolidări, amenajări hidrotehnice. S-a inițiat un program de „obținere a independenței energetice” prin darea în folosință a unor noi capacități energetice care să producă cu costuri minime (bazate în special pe cărbune inferior și energie hidro), folosirea energiilor neconvenționale (solară, eoliană, a valurilor, geotermală) și utilizarea unor noi tipuri de combustibili (nucleari, șisturi bituminoase, biomasă, biogaz, deșeuri menajere).

Pentru eficientizarea utilizării energiei termice s-au construit centrale și rețele de termoficare la scară citadină. S-au dat în folosință mari centre de creștere a animalelor și păsărilor pentru consum. S-au intensificat prospecțiunile geologice, inclusiv în platforma continentală a Mării Negre. În celelalte domenii a fost de asemenea un avânt considerabil: s-au dat în folosință spitale, universități, licee, școli, magazine universale, baze sportive și de agrement, centrale telefonice, porturi și șantiere navale, canale de navigație, s-au electrificat linii de cale ferată, s-a construit prima autostradă din țară, a crescut vertiginos numărul de autoturisme, de televizoare, de cărți, de producții de filme. Sigur, înșiruirea realizărilor ar putea continua, fiind mult prea multe pentru spațiul nostru. Esențial este că ritmul de creștere, de nouă procente anual, a fost de invidiat pentru aceea perioadă,

Nivelul de trai era destul de ridicat, cel mai mare din istoria României, cu toate că țara era încă „în curs de dezvoltare”. S-ar părea că acest experiment ar fi o reușită. Și totuși el a clacat. De ce? Răspunsul nu poate fi unul simplu și el merită o tratare separată, mult mai amplă. Marile probleme au început însă să apară după ce relațiile cu FMI-ul s-au tensionat. Aceste relații – care într-o primă fază au fost „dulci”, datorită intereselor capitalului internațional de a sparge monolitul blocului

răsăritean – au intrat „în normalitate” (din punctul de vedere al FMI) odată cu înăsprirea condițiilor pentru împrumuturile acordate și dificultățile pe care le întâmpina România în achitarea dobânzilor și rambursarea creditelor. Iată câteva din măsurile impuse ca urmare a acestor relații, sesizate mai mult sau mai puțin la vremea respectivă, în mod bizar, toate fiind cu caracter antisocialist:

- Dezvoltarea proprietății particulare (ca formă tranzitorie între proprietatea personală și proprietatea privată) prin stimularea cumpărării de bunuri cu potențial de a fi transformate în capital (apartamente, autoturisme etc.), acordându-se unele facilități în acest sens.

- Corelarea prețurilor cu piața mondială (energie, zahăr, ulei etc.), însoțită de măsuri compensatorii de „protecție socială”.

- Înființarea unui sistem privat de sănătate (policlinicile cu plată), în paralel cu cel gratuit de stat.

- Deschiderea către piața internațională (capitalistă), scurtcircuitând CAER-ul.

- Introducerea unui sistem de acționariat privat (celebrele „părți sociale”) prin care din proprietari cetățenii români deveneau coproprietari cu statul.

- Introducerea de noi taxe pentru echilibrarea bugetului (taxa de celibat, taxa de gospodărire comunală etc.).

- Modificarea sistemului de învățământ preuniversitar axat pe însușirea de cunoștințe, transformându-l într-un sistem centrat pe căpătarea de competențe (ceea ce se va desăvârși mai târziu prin aplicarea Procesului Bologna).

- Reducerea drastică a importului concomitent cu maximizarea exportului (măsură ce nu a convenit Fondului, care ar fi dorit echilibrarea balanței de plăți prin mijloace similare celor de acum, adică prin alte împrumuturi, nu printr-o balanță excedentară în care capitalul internațional mai mult pierdea decât câștiga din relația cu România).

Consecințele acestei politici de deschidere spre mecanismele economiei de piață, de o cu totul altă natură față de „deschiderile” din celelalte țări central-europene foste socialiste, s-au evidențiat foarte puternic având repercusiuni asupra nivelului de trai al populației și asupra relațiilor dintre indivizi creându-se tensiuni sociale care au culminat cu răbufnirea din decembrie 1989.

(va urma)

Politicieni pe centură; de 23 de ani...

Cezar
A. Mihalache

Nu de semnarea unui pact de coabitare între premier și președintele republicii trebuiau să se îngrijească liberalii, ci de crearea unui astfel de acord nejuridic chiar între ei și social-democrați. O actualizare a improvizațiilor pe text, pentru că nu le putem spunem „principii” ori „valori”, care au stat la baza creării USL. Linii de conduită de care Viktor Budaponta pare a fi uitat complet după ce s-a văzut cu „supramajoritatea” partidului-stat în traistă.

Liberalii ar fi trebuit să ceară semnarea unui astfel de acord chiar din seara alegerilor. Din clipa în care premierul a dat semnalul disponibilității de a aduce, peste capul alegătorilor, UDMR-ul la putere. Atunci, dacă ar fi suferit cu adevărat pentru țară, Crin Antonescu ar fi trebuit să dea cu pumnul în masă. Să sancționeze postura umilă a învingătorului ce nu poate trăi clipa victoriei copleșit fiind de obligații, așa cum s-a prezentat Victor Ponta în seara victoriei fără consoartă, și să deslușească pentru alegătorii năucii de răsuceală premierului dedesupturile grabei acestuia de a înnoda la ițele deja toarse în trei ale USL-ului firul otrăvit al maghiarimii politice.

Dar nici liderul liber-

alilor nu putea presta mai mult decât o maimuțăreală de prost gust, nefiind deloc străin de poverile care îi apăsau premierului clipa de glorie. Iar vociferările lui Crin Antonescu față de prezența maghiarimii politice la guvernare ascundeau propria-i temere. Căci față de acordul secret dintre USL și UDMR, de instalare a maghiarilor la putere, indiferent de scorurile eventual copleșitoare ale structurii PSD-PNL-PC, Crin Antonescu avea toate motivele să se gândească dacă PSD nu încearcă de fapt să meargă dincolo de tainul acordului cu UDMR. Păi, dacă se repeta istoria iar PSD-ul, aidoma liberalilor odinioară, nu chema UDMR la guvernare doar de dragul de a-și onora promisiunea făcută în toamnă? Căci, deși pare că osul guvernării ar putea ajunge la toți, în realitate zgârciul rămas pe el e tot mai puțin pentru a potoli și pofta egală a PNL-ului, nu?! Astfel, prin prezența unui mesen în plus la troaca puterii se mai puteau tăia eventual din pretențiile de „fifty-fifty” ale liberalilor, dar se asigura și un partener de bază pentru cabinetul Ponta III.

Și totuși, nu din cauza nesatisfacerii poftelor prestatorilor din preacurvia politicii trebuie să ne facem noi griji! Ci despre felul în care a fost feliată țara în ultimii 23 de ani, dincolo de frecuşurile dintre unii sau alții, defectarea acordului „secret” dintre USL și UDMR trebuind să ne dea

cu adevărat frisoane.

Evident, după demascarea trocului din troaca politicii, PSD se va scuza că a semnat astfel de hârtii doar să (ne) scape de Băsescu. USL nu a scăpat însă de Băsescu, iar acum toate acele angajamente ies la iveală în cel mai nepotrivit moment cu putință. Și, poate și mai penibil, dezvăluirile sunt urmarea pârei de sub felinarul maghiarimii politice a celor două fete mari! Și ce vom mai afla însă în clipa în care vor începe a vocifera și alți mușterii ce și-au făcut o vară și o toamnă întreagă de lucru pe lângă blidul cu lături, nu e greu de intuit! Mușterii autoinvestiți ca reprezentanți ai societății civile, dar implicați fără nici o problemă, tot pentru binele nostru!, în activitatea politică.

În cele din urmă, însă, nu gesturile de infidelitate dintre politicienii noștri sunt cele care ar trebui să rupă carnea de revoltă de pe noi! Ci adevăruirle scuipate la supărare de Kelemen Hunor, care, mai rău decât o amantă înșelată, și-a pus fustele în cap arătându-și desuurile relației cu USL. Și nu trebuie să citim dincolo de rânduri pentru a afla natura relației dintre amanta înșelată și concubinii copreședinți, pentru întâia oară având în față chiar dovada scrisă a angajamentelor de preacurvie din sodoma guvernărilor post-decembriste. Mai puțin stilat la supărare față de fostul

președinte al UDMR, Hunor a dat glas dezamăgirii uniunii de a fi fost sedusă și aruncată în stradă, acesta deplângând faptul că „pentru prima dată în 23 de ani un lider politic încalcă aceste înțelegeri”.

Or, poate că acum vom înțelege cum a s-au încălțit vreme de două decenii partidele noastre în subordonarea lor față de maghiarimea politică. Și poate că românii ar trebui să ceară întregii clase politice să „declassifice” acele înțelegeri pentru a vedea cum ne-au vândut maghiarilor toate guvernele postdecembriste, mai ales că președintele UDMR a mai azvârlit la supărare și precizarea că „pentru fiecare ciclu de patru ani au existat înțelegeri”. Asta ca să ne fie clar cât de statornici au fost ei ca amante și cât de infideli încep să fie liderii noștri politici.

Așadar, toată revolta afișată de Crin Antonescu de a nu vedea maghiarimea politică din nou la guvernare e doar un scenariu parte al neamului (politic) de traistă.

Nu a fost nici o clipă vorba de o demonstrație de apărare a intereselor noastre, în timp ce răcnea ca din gură de șarpe că „nu ne-au votat românii ca să facem guvern cu UDMR!”, el ștergându-și de fapt muștele strânse pe căciula de toamnă!

Acum deși l-au corupt și pe tânărul Ponta să presteze pe rondul dâmbovițean, se pare că premierul va fi totuși primul

politician care nu va mai beneficia de serviciile damelor de la crucea etnică! La rândul-i, cel puțin pentru moment, UDMR a rămas cu fustele săltate, putând doar să-și reproșeze că în toamnă nu a cerut ceva mai concret decât o hartie fără valoare juridică. Căci, poate că la ei se merge la bordel și pe cuvânt... Dar nu și la noi!

P.S.:

Înțelegerea dintre USL și UDMR a fost făcută într-o vreme în care USL chiar se temea că nu va obține majoritatea de voturi, în schim era sigură ca UDMR va face cinci la sută, putându-se baza pe uniune în algoritmul guvernării, deși față trecerea pragului parlamnetar al UDMR-ului era sub un mare semn de întrebare! Ce ar fi fost însă dacă UDMR chiar nu intra în Parlamnet? Ar fi apelat social-democrații la o strategie de tip UNPR pentru a-i aduce totuși, și cu orice preț, la putere? Aceasta e întrebarea!

Balșoi-Guvern e gata de drum!

formațiuni ce compun USL.

Fiecare dintre ele va deține cam același număr de miniștri pe care îi avea la un moment-dat unul dintre guvernele Boc, precum și

autostradă suspendată sau cartiere de locuințe ca-n anii 60-70, sau poate noul canal Dunăre-București. Apar ministerele de Afaceri, de Buget, Energie și Fonduri

câtă imaginație au noii guvernanți, e de mirare că nu a apărut un minister al dansului și cântecului popular, al Constanței și Litoralului românesc, al culturii porumbului și al florii-soarelui ori al travaliului la femei.

Lăsând gluma la o parte, nu putem să nu observăm că liberalii și pesediștii s-au întrecut în a-și etala capacitățile și în a demonstra că sfidează criza. Ca și în cazul surplusului de parlamentari, Victor Ponta ne linistește în privința bugetului de care va beneficia noul guvern, asigurându-ne că nu va fi alocat nici un leu în plus.

Primul-ministru ori ne crede copii, ori ne ia drept proști când ne îndrugă povestioare de acest gen pe care nici Moș Crăciun nu le-ar înghiți.

Cum poate funcționa un minister fără bani pentru salariile min-

istrului, asistentelor-manager, secretarilor și subsecretarilor de stat, ale directorilor, șoferilor și femeilor de serviciu? Pe cine vrea să păcălească domnul Ponta când spune toate aceste lucruri lipsite de logică?

După părerea mea, oamenii ăștia nici nu au ajuns bine la Putere și dau impresia că se desprind de realitate. Că încep să plutească, precum cosmonauții trimiși în cosmos. Să dea Dumnezeu să mă înșel și până la anul pe vremea asta să văd că se mișcă ceva în România!

un vicepremier.

Un guvern-mamut, cu ministere care mai de care mai haioase.

De pildă, vom avea Ministerul Marilor Lucrări Publice, care nu se știe ce imense lucrări de interese publice va avea în programe și proiecte. Poate o

Europene, în timp ce altele se vor „sparge” în două sau trei pentru a-i mulțumi atât pe oamenii lui Victor Ponta, cât și pe liberalii lui Crin Antonescu.

Să ne imaginăm cât de balșoi ar fi fost guvernul, dacă în el ar fi ajuns și un-gurii lui Kelemen Hunor. La

Victor
Nafiru

În pofida așteptărilor (semi)apocaliptice exprimate în ultimele săptămâni, sau chiar luni, de declarațiile președintelui țării și ale celor doi copreședinți ai USL, Traian Băsescu a acceptat, din prima, propunerea cu Victor Ponta prim-ministru. În mod normal, este o hotărâre înțeleaptă, dar și logică, nu însă și în condițiile în care cei trei s-au bălăcărit fără menajamente până acum.

Chiar dacă nu a fost anunțată componența lui, putem trage o primă concluzie în privința viitorului guvern care, după chipul și asemănarea parlamentului rezultat în alegerile din acest an, pare să fie unul obez, pentru a satisface orgoliile celor două mari